

[בן-קוצן מאפיר צמח החודש העברי - אלול תשע"ו](#)

שיר ורד shir20@gmail.com

תקציר: בן-קוצן מאפיר *Picnomon acarna* הינו צמח קוצני חד-שנתי ממשפחת המורכבים הגדל בבתות ובשטחים מופרים בחבלים הים התיכוניים ובחלקים הפחות יובשניים של החבלים המדבריים.

=====

הסוג **בן-קוצן** הינו סוג בעל מין יחיד - **בן-קוצן מאפיר** הגדל באירופה, אגן הים התיכון, מרכז ומערב אסיה והאיים הקנריים. הסוג **בן-קוצן** קרוב מאוד לסוג **קוצן** המונה כ-60 מינים הגדלים בעיקר באירופה ואסיה. המעמד העצמאי של הסוג **בן-קוצן** והפרדתו מהסוג **קוצן** הוא בעיקר בגלל ההבדלים בחפי המעטפת.

בן-קוצן מאפיר הוא צמח שגבעוליו ועליו קוצניים. גובהו כחצי מטר ולעיתים רבות הוא מסועף. גבעולו של בן-קוצן מכונף ונושא קוצים צהובים. העלים שלמים ומאורכים, מכוסים קורים אפורים ונראים בצבע אפור (ומכאן שמו העברי של המין). העלים נושאים קוצים צהובים ורכים שאורכם כ-1 ס"מ.

בן-קוצן מאפיר

מימין - פרט מסועף. צילום: ערגה אלוני ©; במרכז - עלה מכוסה בקורים אפורים המקנים לעלה את צבעו האפור. צילום: שיר ורד ©; משמאל - הגבעול והעלים מאפירים ונושאים קוצים צהובים. צילום: שיר ורד ©
להגדלה - לחצו על התמונות

בן-קוצן מאפיר פורח בחודשים יולי עד אוקטובר, לעתים רבות הפריחה מתרחשת כאשר העלווה כבר התייבשה ונראית חומה. הקרקפות עטופות בעלים הנושאים קוצים ברוב אורכם. התפרחת צרה ומוארכת. חפי המעטפת אפורים ונושאים בראשם קוץ מסועף צהוב הכפוף לאחור. הפרחים צינוריים וצבעם ורוד. הזרעים גליליים וצבעם חום והם נושאים ציצית של זיפים מנוצים העוזרים להפצתם בעזרת רוחות הסתיו.

בן-קוצן מאפיר
מימין - חפי המעטפת נושאים בראשם קוצים מסועפים בצבע צהוב ונוטים לאחור. צילום: ליאור אלמגור ©; במרכז ומשמאל - בשלב הפצת הזרעים, הזרעים נושאים ציצית של זיפים מנוצים. צילום: שיר ורד ©
להנדלה - לחצו על התמונות

את **בן-קוצן מאפיר** ניתן למצוא במקומות רבים בבתות פתוחות, צידי דרכים ושטחים

מופרעים אחרים. הצמח גדל בעיקר בחבלים ההרריים של הארץ. בחורף ובאביב ניתן לזהותו בקלות על פי העלים המכסיפים והקוצים הזהובים ואילו בקיץ ניתן לזהותו על פי הפריחה הורודה והקוצים הזהובים המסועפים בראש חפי המעטפת.

=====

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

ציטוט: ורד ש 2016 בן-קוצן מאפיר *Picnomon acarna* - אלול תשע"ו, צמח החודש העברי, כתב-עת "כלנית" מספר 3.

[בן-קוצן מאפיר *Picnomon acarna* - אלול תשע"ו](#)